

SVT

Kansantalous 1996:9

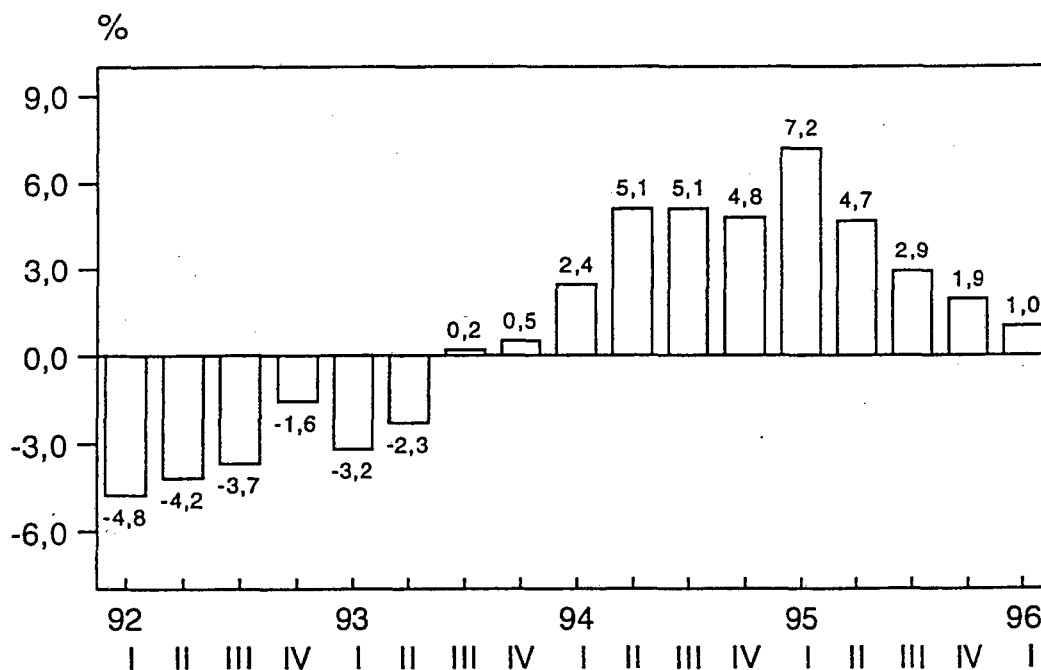
Nationalräkenskaper
National Accounts

1996

1. neljännes - 1:a kvartalet

25.6.1996

BRUTTOKANSANTUOTTEEN VOLYYMIN MUUTOKSET NELJÄNNEKSITTÄIN

Bruttokansantuote kasvoi alkuvuonna yhden prosentin

Bruttokansantuote kasvoi tammi-maaliskuussa yhden prosentin verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan, Bruttokansantuote kasvoi 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä, kun vertaillaan kausitasoitettuja lukuja. Viime vuoden viimeisellä neljänneksellä kausitasoitettu bruttokansantuote väheni 0,3 prosenttia.

Bruttokansantuotteen kasvun rakenteessa oli muutos. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kasvu oli palvelutoimialojen varassa, alkutuotanto vähensi kasvua ja jalostustoimialojen vaikutus oli neutraali.

Eniten tuotannon määrä kasvoi tammi-maaliskuussa energiahuollossa, jonka tuotanto kasvoi seitsemän prosenttia. Metalliteollisuuden kasvu hidastui kuuteen prosenttiin. Kaupan tuotanto kasvoi kolme prosenttia. Kuntien tuotanto kasvoi viisi prosenttia edellisen vuoden vertailuajanjaksona olleiden lakkojen vuoksi.

Tuotantoseisokkien johdosta puu- ja paperiteollisuuden tuotanto supistui peräti yhdeksän ja puoli prosenttia. Metsätaloudessa hakkuut pienenevät viisitoista prosenttia. Myös rakentaminen laski lähes kuusi prosenttia.

Tuonti kasvoi vajaat neljä prosenttia. Vienti sen sijaan supistui ensimmäisen kerran sitten vuoden 1991 viimeisen neljänneksen. Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen vienti laski runsaat kaksi prosenttia.

Investoinnit pysyivät edellisen vuoden tasolla, mutta asuinrakennusinvestoinnit vähenivät neljänneksen. Yksityiset kulutusmenot kasvoivat runsaat kolme prosenttia. Voimakkainta kasvu oli edelleen kestokulutustavaroissa, erityisesti autojen ja sähkö- ja kodinkoneiden hankinnoissa. Myös ulkomaanmatkailu lisääntyi alkuvuonna, joskaan ei yhtä voimakkaasti kuin vuotta aiemmin.

Kansantalouden palkkasumma kasvoi lähes seitsemän prosenttia. Toimintaylijäämä lisääntyi neljä prosenttia.

Tässä julkaisussa esitetyt vienti- ja tuontiluvut perustuvat Suomen Pankin laatimaan maksutaseeseen. Maksutasetta laadittaessa ei ollut käytössä tullin ulkomaankauppatilastoja vuoden ensimmäiseltä neljännekseltä.

Tuotanto

Alkutuotantoa pienensi erityisesti hakkuiden supistuminen viidellätoista prosentilla. Tähän vaikuttivat osaltaan käytävät hintaneuvottelut sekä vuoden takaisen vertailuneljänneksen poikkeuksellisen suuret markkinahakkuut.

Puu- ja paperiteollisuudessa tuotantoseisokit jatkuivat vuoden alussa ja toimialan tuotanto pieneni yhdeksän ja puoli prosenttia eli suunnilleen samalla määrällä kuin edellisellä neljänneksellä.

Metalliteollisuuden tuotannon kasvu kiihtyi aina viime vuoden ensimmäiseen neljännekseen asti, jolloin kasvu oli peräti kaksikymmentä seitsemän prosenttia. Sen jälkeen metallin kasvu on tasaisesti hidastunut ollen nyt ensimmäisellä vuosineljänneksellä kuusi prosenttia, edelliseen neljännekseen verrattuna tuotanto kääntyi laskuun. Eniten kasvoi sähkötekniikan tuotteiden ja instrumenttien valmistus.

Energia- ja vesihuolto kasvatti edellistä vuotta kylmempi talvi sekä karkausvuoden johdosta päivää pidempi helmikuu. Rakentaminen supistui vajaat kuusi prosenttia korjausrakentamisen kasvusta huolimatta.

Autokauppa kasvoi alkuvuonna lähes kymmenen prosenttia. Liike-elämää palveleva toiminta kasvoikin noin viisi prosenttia. Julkinen toiminta oli kaksijakoinen, valtion tuotannon vähetessä kuntien tuotanto kasvoi. Osaltaan kuntien tuotantoa kasvatti viime vuoden vastaavan neljänneksen palo- ja terveydenhoitolan lakot.

Kulutus ja investoinnit

Yksityisestä kulutuksesta kestävien kulutustavaroiden hankinnat kasvoivat lähes neljätoista prosenttia, erityisen paljon ostettiin autoja. Muut kulutusmenot kasvoivat pari prosenttia.

Kone- ja kalustoinvestointien arvioitiin kasvaneen kymmenen prosenttia, tuoduista ja viedyistä investointihyödykkeistä ei kuitenkaan tilaston laadintahetkellä ollut tietoa.

Asuinrakennusinvestoinnit pienenevät neljänneksen. Muut talonrakennusinvestoinnit kasvoivat yksitoista prosenttia, kasvu tuli lähinnä toimisto- ja varastorakennuksista.

Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisyys parani edelleen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, työllisten määrä kasvoi 1,7 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Työttömyysaste oli tammi-maaliskuussa Tilastokeskuksen työvoimatilaston mukaan 17,4 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 18,0 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi tammi-maaliskuussa 6,8 prosenttia. Toimintaylijäämä kasvoi runsaat neljä prosenttia. Viimeisellä vuosineljänneksellä kansantulo kasvoi nimellisesti 6,6 prosenttia.

Bruttonationalprodukten ökade under början av året med en procent

Bruttonationalprodukten ökade under perioden januari - mars med en procent jämfört med motsvarande period i fjol. Bruttonationalprodukten ökade med 0,7 procent från föregående kvartal, framkommer det vid en jämförelse av de säsongrensade siffrorna. Under det sista kvartalet 1995 sjönk den säsongrensade bruttonationalprodukten med 0,3 procent.

Bruttonationalproduktens tillväxtsstruktur har ändrats. Under början av året ökade tillväxten inom servicesektorn, medan tillväxten däremot dämpades inom primärproduktionen. Förädlingssektorns sammantagna inverkan på tillväxten var neutral.

Under perioden januari-mars ökade produktionen mest inom energiförsörjningen, där produktionen ökade med sju procent. Inom metallindustrin sjönk ökningen till sex procent. Produktionen inom handeln ökade med tre procent. Produktionen inom kommunerna ökade med fem procent till följd av strejkerna under jämförelseperioden i fjol.

På grund av produktionsstoppen minskade produktionen inom trä- och pappersindustrin med hela nio och en halv procent. Inom skogshushållningen minskade avverkningen med femton procent. Också byggandet minskade med närmare sex procent.

Importen ökade med knappa fyra procent. Däremot sjönk exporten för första gången sedan det sista kvartalet 1991. Jämfört med motsvarande kvartal i fjol var nedgången i exporten drygt två procent.

Investeringarna stannade på fjolårets nivå, medan bostadsinvesteringarna minskade med en fjärdedel. De privata konsumtionsutgifterna ökade med dryga tre procent. Mest ökade anskaffningen av varaktiga konsumtionsvaror, främst bilar och el- och hushållsapparater. Också utlandsresorna ökade under början av året, om ock inte lika mycket som i fjol.

Lönesumman inom samhällsekonomin ökade med närmare sju procent. Verksamhetsöverskottet ökade med fyra procent.

Import och export uppgifterna i denna publikation baserar sig på Finlands Banks betalningsbalans. Vid utarbetandet av betalningsbalansen var tullens utrikeshandelsstatistik för årets första kvartal inte tillgänglig.

Produktion

Avverkningen minskade med femton procent vilket var den främsta orsaken till att primärproduktionen sjönk. På detta inverkade dels de pågående prisförhandlingarna samt den ovanligt stora marknadsavverkningen under jämförelsekvartalet.

Produktionsstoppet inom trä- och pappersindustrin fortsatte under början av året och produktionen inom näringsgrenen

sjönk med nio och en halv procent eller i stort sett lika mycket som under det föregående kvartalet.

Den snabbt ökande produktionen inom metallindustrin fortsatte att öka ända fram till det första kvartalet i fjol då ökningen var upp i hela tjugosju procent. Därefter har ökningen inom metallsektorn avtagit jämt för att nu under det första kvartalet vara nere på sex procent. Jämfört med föregående kvartal har produktionen börjat sjunka. Mest ökade tillverkningen av eltekniska produkter och instrument.

Energi- och vattenförsörjningen ökade till följd av att vintern var kallare än i fjol och på grund att det var skottår, varför februari hade en dag mer. Byggproduktionen minskade med knappa sex procent trots att reparationsbyggandet ökade.

Bilhandeln ökade under början av året med närmare tio procent. Tjänster till affärsvärlden ökade med omkring fem procent. Den offentliga verksamhetengick i två skild riktningar. Den statliga verksamheten minskade medan den kommunala ökade. Den ökade produktionen inom den kommunala sektorn berodde delvis på att det under motsvarande kvartal i fjol var strejk inom brand- och hälsovårdssektorn.

Konsumtion och investeringar

Av de privata konsumtionsutgifterna ökade anskaffningen av varaktiga konsumtionsvaror med närmare fjorton procent. Bilar köptes jämförelsevis mest. Övriga konsumtionsutgifter ökade med ett par procent.

Maskin- och materialinvesteringarna uppskattas ha ökat med tio procent. Vid statistikföringstidpunkten fanns det inte ännu uppgifter om import och export av investeringsvaror.

Investeringarna i bostadsbyggnader minskade med en fjärdedel. Övriga husbyggnadsinvesteringar ökade med elva procent, ökningen gällde främst kontors- och lagerbyggnader.

Sysselsättning, löner och nationalinkomst

Sysselsättningen förbättrades fortfarande under årets första kvartal. Antalet sysselsatta ökade med 1,7 procent från motsvarande kvartal året innan. Enligt Statistikcentralens arbetskraftsstatistik var arbetslöshetstalet under perioden januari - mars 17,4 procent. Under samma tid år 1995 var arbetslöshetstalet 18,0 procent.

Samhällsekonomin nominella lönesumma ökade under perioden januari - mars med 6,8 procent. Verksamhetsöverskottet ökade med dryga fyra procent. Under det sista kvartalet ökade nationalinkomsten nominellt med 6,6 procent.

Bruttokansantuotteen muutos eräissä maissa, prosenttia
Förändringen av bruttonationalprodukten i vissa länder, i procent

	1995					1996
	I-IV	I	II	III	IV	I
Suomi - Finland	4,1	7,2	4,7	2,9	1,9	1,0
Ruotsi - Sverige	3,0	4,1	3,2	3,9	1,0	1,4
Norja - Norge	3,7	4,8	2,6	4,0	3,5	..
Tanska - Danmark	2,6	4,1	2,2	2,9	1,4	..
Saksa - Tyskland	1,9	3,0	2,3	1,7	1,0	0,3
Iso-Britannia - Storbritannien	2,5	3,3	2,6	2,1	2,0	2,0
Ranska - Frankrike	2,2	4,2	2,6	1,8	0,3	..
Italia - Italien	3,0	3,8	2,7	3,4	3,2	..
Yhdysvallat - USA	2,0	3,0	1,9	1,9	1,3	1,8
Japani - Japan	0,9	0,1	0,3	0,2	2,2	..

Taulukko 1.A HUOLLITASE JA TYÖLLISYYS
 FÖRSÖRJNINGSBALANS OCH SYSSÄTTNING
 TABLE
 GROSS DOMESTIC PRODUCT AND EXPENDITURE AND EMPLOYMENT

1990 hintoihin
 priser
 prices

Volyymin muutokset edellisestä vuodesta
 Volymmåsig förändring från föregående år
 The change in the volume compared to previous year

1996

	1996				
	I	II	III	IV	I-IV
Bruttokansantuote - Bruttonationalprodukt - Gross domestic product	7,2	4,7	2,9	1,9	4,1
- alkutuotanto - primärproduktion - primary production	14,1	-2,9	-6,9	-6,3	-1,3
- jalostuselinkeinot - sekundärproduktion - secondary production	13,1	7,8	5,5	2,5	7,0
- palveluelinkeinot - tjänster - services	2,1	2,5	2,4	2,1	2,3
Tavaroiden ja palvelusten tuonti - Import av varor och tjänster - Imports of goods and services	18,9	10,2	5,4	-3,4	6,9
KOKONAISTARJONTA - TOTALUTBUD - TOTAL SUPPLY	9,5	5,8	3,4	0,7	4,7
Tavaroiden ja palvelusten vienti - Export av varor och tjänster - Exports of goods and services	14,0	11,9	1,2	1,8	7,0
Kulutusmenot - Konsumtion - Final consumption	2,4	4,7	3,1	2,8	3,3
- yksityiset - privat - private	3,7	6,0	3,7	3,3	4,2
- julkiset - offentlig - government	-0,5	1,6	1,6	1,6	1,1
Investoinnit - Investering - Gross fixed capital formation	15,4	8,6	10,2	-0,5	7,9
- yksityiset - privat - private	19,4	13,0	13,8	0,7	11,0
- julkiset - offentlig - government	-3,0	-5,0	-7,0	-6,4	-5,4
Varastot ja tilastovirhe, muutos - Lagerökning och statistisk differens, förändring - Increase in stocks and statistical discrepancy 1)	2,4	-1,1	0,1	-1,3	0,0
KOKONAISKYSYNTÄ - TOTALEFTERFRÅGAN - TOTAL DEMAND	9,5	5,8	3,4	0,7	4,7
Työllisyys - Sysselsättning - Employment	115	110	108	117	450
- työpäivät (milj.) - arbetsdagar (milj.) - working days (mill.)	1993	2105	2124	2049	2068
- työlliset (1000 henkeä) - sysselsatta (1000 personer) - employed (1000 persons)					

1) Osuus (%) kokonaistarjonnasta - Andel (%) av totalutbudet - The share (%) of the total supply

2) Lähde: Työvoimatutkimus
 Källa: Arbetskraftsundersökningen
 Source: Labour force survey

Taulukko 1. B HUOLTOTASE
FÖRSÖRJNINGSBALANS
Table
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND EXPENDITURE

Arvonmuutokset edellisestä vuodesta
Värdet förändring från föregående år
The change in the value compared to previous year

	1996					
	1995					
	I	II	III	IV	I-IV	
Käytiin hintoihin Löpande priser Current prices						
Bruttokansantuote - Bruttonationalprodukt - Gross domestic product	11,0	9,2	6,8	6,8	8,4	4,4
Tavaroiden ja palvelusten tuonti - Import av varor och tjänster - Imports of goods and services	19,5	10,1	4,9	-3,5	6,8	4,8
KOKONAISTARJONTA - TOTALUTBUD - TOTAL SUPPLY	12,9	9,4	6,4	4,3	8,0	4,5
Tavaroiden ja palvelusten vienti - Export av varor och tjänster - Exports of goods and services	19,1	18,8	7,0	10,0	13,5	3,3
Kulutusmenot - Konsumtion - Final consumption	4,1	6,4	4,3	4,4	4,8	5,0
- yksityiset - privat - private	5,3	7,3	4,5	4,0	5,3	4,5
- julkiset - offentlig - government	0,9	4,0	3,8	5,4	3,6	6,2
Investoinnit - Investing - Gross fixed capital formation	22,5	15,0	16,0	2,9	13,4	0,7
- yksityiset - privat - private	26,1	18,7	19,5	3,7	16,1	-0,2
- julkiset - offentlig - government	5,8	3,4	-0,5	-1,6	1,8	6,1
Varastojen lisäys ja tilastovirhe, muutos - Lagerökning och statistisk differens, förändring - Increase in stocks and statistical discrepancy 1)	2,5	-1,3	0,1	-1,4	-0,1	0,5
KOKONAISKYSYNTÄ - TOTALEFTERFRÅGAN - TOTAL DEMAND	12,9	9,4	6,4	4,3	8,0	4,5

1) Osuus (%) kokonaistarjonnasta - Andel (%) från totalutbudet -
The share (%) of the total supply

Taulukko 2. TUOANTO TOIMIALOITTAIN
 Tabell PRODUKTIONEN ENLIGT NÄRINGSREN
 Table GROSS DOMESTIC PRODUCT

1990 hintoihin
 priser
 prices

Volymin muutokset edellisestä vuodesta
 Volymässigt förändring från föregående år
 The change in the volume compared to previous year

1995 1996

I II III IV I-IV I

Maatalous - Jordbruk - Agriculture	0,9	-7,4	-11,1	-5,0	-6,9	0,9
Metsätalous - Skogsbruk - Forestry	24,3	1,4	-2,3	-8,0	3,4	-15,1
Teollisuus - Tillverkning - Manufacturing	16,1	9,2	7,6	4,0	9,0	0,4
- puu- ja paperi - trä och papper - wood and paper	8,1	3,4	2,9	-10,4	0,9	-9,5
- metalli - metall - metal	27,3	20,9	18,0	15,2	20,1	6,1
- muu - övrig - other	8,8	0,1	0,1	-1,5	1,7	-1,3
Energia- ja vesihuolto - Energi- och vattenförsörjning - Energy and water supply	-3,6	0,2	-3,5	-3,6	-2,7	7,2
Rakentaminen - Byggnadsverksamhet - Construction	8,1	3,0	-0,6	-1,0	2,0	-5,8
- talonrakentaminen - husbyggnadsverksamhet - building construction	11,3	5,4	0,0	0,2	3,6	-6,8
- maa- ja vesirakentaminen - anläggningsverksamhet - other construction		-2,0	-2,0	-5,0	-2,3	-3,0
Liikenne - Samfärdsel - Transport and communication	4,8	4,0	4,1	2,4	3,8	1,9
Kauppa - Handel - Trade	6,4	4,3	2,7	4,0	4,3	3,0
Valtio ja kunnat - Staten och kommuner - Central and local government services	-0,8	2,5	2,5	2,5	1,7	2,2
Muu toiminta - Övrig verksamhet - Other activities	1,9	1,4	1,5	0,8	1,4	2,1
BRUTTOKANSANTUOTE YHTEENSÄ - BRUTTONATIONALPRODUKTEN SAMMANLAGT - TOTAL DOMESTIC PRODUCTION	7,2	4,7	2,9	1,9	4,1	1,0
siitä: yrittäjätöiminta ilman asuntojen hallintaa ja vuokrausta						
därav: näringslivet exkl. uthyrning av egna fastigheter of which: industries excl. letting of property	10,0	5,2	3,1	1,7	4,8	0,3

Taulukko 3. INVESTOINNIT
Tabell
Table

Volyymin muutokset edellisestä vuodesta
Volymmassig förändring från föregående år
The change in the volume compared to previous year

	1995					1996				
	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I
Talo- sekä maa- ja vesirakennukset - Byggnader och anläggningar - Building and other construction	9,6	3,3	-1,8	-3,0	1,5	-7,2				
siitä: asuinrakennukset därav: bostadsbyggnader of which: residential buildings	8,2	0,6	-9,0	-12,9	-4,2	-24,4				
Koneet ja laitteet - Maskiner och inventarier - Machinery and other equipment	25,0	18,0	35,0	5,0	20,2	10,0				
YHTEENSÄ - TILLSAMMANS - TOTAL	15,4	8,6	10,2	-0,5	7,9	-0,2				
- yksityinen - privat - private	19,4	13,0	13,8	0,7	11,0	-1,1				
- julkinen - offentlig - government	-3,0	-5,0	-7,0	-6,4	-5,4	5,0				

Taulukko 4. YKSITYISET KULUTUSMENOT
Tabell
Table

	1995					1996				
	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I
Kestävät tavarat - Varaktiga varor - Durable goods	15,9	12,4	10,2	12,6	12,8	13,8				
Puolikestävät tavarat - Halv-varaktiga varor - Semi-durable goods	6,5	4,8	3,0	4,6	4,7	1,6				
Lyhytikäiset tavarat - Icke-varaktiga varor - Non-durable goods	-0,9	4,6	0,8	1,3	1,4	2,7				
Palvelukset - Tjänster - Services	3,6	4,4	3,4	2,3	3,4	2,3				
Muut menot - Övriga utgifter - Other expenditure	17,5	26,0	30,2	13,2	20,9	0,9				
YKSITYISET KULUTUSMENOT - PRIVATA KONSUMPTIONSUTGIFTER - PRIVATE FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE	3,7	6,0	3,7	3,3	4,2	3,3				

1990 hintoihin
års priser
prices

Taulukko 5. KANSANTULO
 Tabell
 NATIONALINKOMST
 Table
 NATIONAL INCOME

Arvonmuutokset edellisestä vuodesta
 Värdförändring från föregående år
 The change in the value compared to previous year

	1995					1996					
	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	
Käyppiin hintoihin Löpande priser Current prices											
Palkat - Löner - Wages and salaries	5,4	9,0	7,8	5,3	6,9	6,8					
Työnantajain sosiaaliturvamenot - Arbetsgivarnas socialskydds- utgifter - Employers' contribution to social security schemes	5,4	11,9	13,6	9,9	10,3	1,3					
Toimintaylijäämä - Driftsöverskott - Operating surplus	34,9	15,5	6,0	13,6	17,6	4,2					
KANSANTULO (sis. tuotannon- tekiجات ulkomailta, netto) NATIONALINKOMSTEN (inkl. faktorinkomster från utlandet, netto) NATIONAL INCOME (incl. factor incomes from abroad, net)	15,1	10,2	8,3	9,2	10,6	6,6					

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Kansantalous 1996:9
Nationalräkenskaperna
National Accounts

Tiedustelut - Förfrågningar - Inquiries:

Leena Glad
Tuomas Rothovius
(90) 17 341

Julkaisu sisältää neljännesvuosittaisen kansantalouden tilinpidon tiedot vuoden 1996 ensimmäiseltä neljännekseltä.
Publikationen innehåller kvartalsvisa uppgifter om nationalräkenskaperna, första kvartalet 1996.
Publication provides quarterly national accounts data for first quarter 1996.

Tietoja lainattaessa lähteeksi on mainittava Tilastokeskus.
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.

Vuoden 1996 toista neljännestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 24.9.1996